

สารบัญ

บทที่ 1 การนำเข้าสู่โลกธุรกิจ (Introducing Accounting in Business)	1
บทนำ (Introduction)	2
ความสำคัญของการบัญชี (Importance of Accounting)	2
ผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี (Users of Accounting Information)	3
ผู้ใช้ข้อมูลที่เป็นบุคคลภายนอก (External Information Users)	3
ผู้ใช้ข้อมูลที่เป็นบุคคลภายใน (Internal Information Users)	5
โอกาสในอาชีพด้านการบัญชี (Opportunities in Accounting)	6
พื้นฐานของการบัญชี (Fundamentals of Accounting)	6
จริยธรรม-แนวคิดที่สำคัญ (Ethics-A Key Concept)	7
หลักการบัญชีที่ยอมรับโดยทั่วไป (Generally Accepted Accounting Principles)	8
การกำหนดมาตรฐานการบัญชี (Setting Accounting Principles)	8
งบการเงินที่จัดทำโดยใช้มาตรฐานการบัญชีที่ต่างกัน (Financial Statements Using Different GAAP)	9
หลักการบัญชี (Principles of Accounting)	9
การวิเคราะห์รายการและสมการบัญชี (Transaction Analysis and the Accounting Equation)	12
สมการบัญชี (Accounting Equation)	12
สินทรัพย์ (Assets)	13
หนี้สิน (Liabilities)	13
ส่วนของเจ้าของ (Equity)	13
การวิเคราะห์รายการ (Transaction Analysis)	13
รายการที่ 1 การลงทุนของเจ้าของ (Transaction 1: Investment by Owner)	14
รายการที่ 2 ซื้อวัสดุด้วยเงินสด (Purchase Supplies for Cash)	14
รายการที่ 3 ซื้ออุปกรณ์ด้วยเงินสด (Purchase Equipment for Cash)	14
รายการที่ 4 ซื้อวัสดุสิ้นเปลืองเป็นเงินเชื่อ (Purchase Supplies on Credit)	15
รายการที่ 5 ให้บริการและรับชำระเป็นเงินสด (Transaction 5: Provide Services for Cash)	15
รายการที่ 6 และ 7 จ่ายค่าใช้จ่ายเป็นเงินสด (Payment of Expenses in Cash)	15
รายการที่ 8 ให้บริการและให้เช่าอุปกรณ์เป็นเงินเชื่อ (Provide Services and Facilities for Credit)	16
รายการที่ 9 การรับชำระหนี้จากลูกหนี้ (Receipt of Cash from Account Receivable)	16
รายการที่ 10 การจ่ายชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ (Transaction 10: Payment of Account Payable)	17
รายการที่ 11 การจ่ายเงินปันผล (Payment of Cash Dividend)	17
สรุปรายการค้าทั้งหมด (Summary of Transactions)	17
งบการเงิน (Financial Statements)	17
งบกำไรขาดทุน (Income Statement)	18
งบกำไรสะสม (Statement of Retained Earnings)	18
งบแสดงฐานะการเงิน (Statement of Financial Position or Balance Sheet)	19
งบกระแสเงินสด (Statement of Cash Flows)	19
การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ (Decision Analysis)	21

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Asset)	21
ตัวอย่างท้าทาย (Demonstration Problem)	22
แบบฝึกหัด	23
บทที่ 2 การวิเคราะห์และ การบันทึกรายการค้า (Analyzing and Recording Transaction)	25
บทนำ (Introduction)	26
กระบวนการวิเคราะห์และบันทึกรายการ (Analyzing and Recording Process)	26
เอกสารเบื้องต้น (Source Documents)	27
บัญชีและการวิเคราะห์บัญชี (The Account and Its Analysis)	27
บัญชีสินทรัพย์ (Asset Accounts)	27
บัญชีหนี้สิน (Liability Accounts)	29
บัญชีส่วนของเจ้าของ (Equity Accounts)	29
การวิเคราะห์และการประมวลผลรายการค้า (Analyzing and Processing Transactions)	30
บัญชีแยกประเภทและผังบัญชี (Ledger and Chart of Account)	30
เดบิตและเครดิต (Debits and Credits)	31
หลักการบัญชีคู่ (Double-Entry Accounting)	32
การบันทึกการในสมุดรายวันทั่วไปและการผ่านรายการ (Journalizing and Posting Transactions)	33
การบันทึกการในสมุดรายวันทั่วไป (Journalizing Transactions)	34
การผ่านรายการในสมุดรายวันทั่วไป (Posting Journal Entries)	35
ตัวอย่างการวิเคราะห์รายการค้า (Analyzing Transactions — An Illustration)	36
การวิเคราะห์สมการบัญชี (Accounting Equation Analysis)	41
งบทดลอง (Trial Balance)	42
การจัดทำงบทดลอง (Preparing a Trial Balance)	43
การค้นหาและแก้ไขข้อผิดพลาด (Searching for and Correcting Errors)	43
การใช้งบทดลองในการจัดทำงบการเงิน (Using Trial Balance to Prepare Financial Statements)	44
งบกำไรขาดทุน (Income Statement)	46
งบแสดงฐานะการเงิน (Statement of Financial Position or Balance Sheet)	46
ประเด็นเกี่ยวกับการรายงาน (Presentation Issues)	46
การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ (Decision Analysis)	46
อัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratio)	46
ตัวอย่างท้าทาย (Demonstration Problem)	47
แบบฝึกหัด	48
บทที่ 3 การปรับปรุงบัญชีและ การจัดทำงบการเงิน (Adjusting Accounts and Preparing Financial Statements)	51
บทนำ (Introduction)	52
เวลาและการรายงาน (Timing and Reporting)	52
รอบระยะเวลาบัญชี (The Accounting Period)	52
เงินทึคงด้วยและเงินสด (Accrual Basis versus Cash Basis)	53
การรับรู้รายได้และค่าใช้จ่าย (Recognizing Revenues and Expenses)	54
การปรับปรุงบัญชี (Adjusting Accounts)	54
แนวทางในการปรับปรุง (Framework for Adjustments)	54

ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า (Prepaid Expense)	55
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า (Prepaid Insurance)	56
วัสดุสิ้นเปลือง (Supplies)	56
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้าอื่นๆ (Other Prepaid Expenses)	57
ค่าเสื่อมราคา (Depreciation)	57
รายได้รับล่วงหน้า (Unearned Revenues)	59
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย (Accrued Expenses)	60
เงินเดือนค้างจ่าย (Accrued Salaries Expense)	61
ดอกเบี้ยค้างจ่าย (Accrued Interest Expense)	61
การจ่ายชำระค่าใช้จ่ายค้างจ่ายในอนาคต (Future Payment of Accrued Expenses)	62
รายได้ค้างรับ (Accrued Revenues)	62
รายได้ค่าบริการค้างรับ (Accrued Services Revenue)	63
ดอกเบี้ยค้างรับ (Accrued Interest Revenue)	63
การรับชำระรายได้ค้างรับในอนาคต (Future Receipt of Accrued Revenues)	63
ผลกระบวนการรายการบันทึกปูรณาการ (Links to Financial Statements)	64
งบทดลองหลังรายการบันทึกปูรณาการ (Adjusted Trial Balance)	64
การจัดทำงบการเงิน (Preparing Financial Statements)	66
กระบวนการปิดบัญชี (Closing Process)	67
บัญชีชั่วคราวและบัญชีถาวร (Temporary and Permanent Accounts)	67
การบันทึกรายการปิดบัญชี (Recording Closing Entries)	67
ขั้นตอนที่ 1 ปิดยอดคงเหลือด้านเครดิตในบัญชีรายได้ไปยังบัญชีกำไรขาดทุน	
(Step 1: Close Credit Balances in Revenue Accounts to Income Summary)	68
ขั้นตอนที่ 2 ปิดยอดคงเหลือด้านเดบิตในบัญชีค่าใช้จ่ายไปยังบัญชีกำไรขาดทุน	
(Step 2: Close Debit Balances in Expense Accounts to Income Summary)	68
ขั้นตอนที่ 3 ปิดบัญชีกำไรขาดทุนไปยังบัญชีกำไรสะสม	
(Step 3: Close Income Summary to Retained Earnings)	69
ขั้นตอนที่ 4 ปิดบัญชีเงินบันผลจ่ายไปยังบัญชีกำไรสะสม	
(Step 4: Close Dividends Account to Retained Earnings)	69
งบทดลองหลังการปิดบัญชี (Post-Closing Trial Balance)	69
สรุปวงจรบัญชี (Accounting Cycle Summary)	71
งบแสดงฐานะการเงินที่มีการจำแนกกลุ่มรายการ (Classified Balance Sheet)	71
โครงสร้างการจำแนกกลุ่มรายการ (Classification Structure)	72
กลุ่มรายการ (Classification Categories)	73
สินทรัพย์หมุนเวียน (Current Assets)	73
เงินลงทุนระยะยาว (Long-Term Investments)	73
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (Property, Plant, and Equipment)	73
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (Intangible Assets)	75
หนี้สินหมุนเวียน (Current Liabilities)	75
หนี้สินไม่หมุนเวียน (Long-Term Liabilities)	75
ส่วนของเจ้าของ (Equity)	75
การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ (Decision Analysis)	76

อัตรากำไรสุทธิและอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Profit Margin and Current Ratio)	76
อัตรากำไรสุทธิ (Profit Margin)	76
อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)	76
ตัวอย่างท้ายบท (Demonstration Problem)	77
แบบฝึกหัด	78
บทที่ 4 การรายงานและการวิเคราะห์สำหรับธุรกิจพาณิชยกรรม (Reporting and Analyzing Merchandising Operations)	81
บทนำ (Introduction)	82
กิจกรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินค้า (Merchandising Activities)	82
การรายงานกำไรสำหรับธุรกิจพาณิชยกรรม (Reporting Income for a Merchandiser)	82
การรายงานสินค้าคงเหลือ (Reporting Inventory for a Merchandiser)	83
วงจรการดำเนินงาน (Operating Cycle for a Merchandiser)	83
ระบบสินค้าคงเหลือ (Inventory Systems)	84
การบัญชีสำหรับรายการซื้อสินค้า (Accounting for Merchandise Purchases)	85
ส่วนลดการค้า (Trade Discounts)	86
ส่วนลดรับ (Purchase Discounts)	86
สินค้าส่งคืนและส่วนลด (Purchase Returns and Allowances)	87
ค่าขนส่งและการโอนความเป็นเจ้าของ (Transportation Costs and Ownership Transfer)	88
การบัญชีสำหรับรายการขายสินค้า (Accounting for Merchandise Sales)	89
การขายสินค้า (Sales of Merchandise)	90
ส่วนลดจ่าย (Sales Discounts)	90
สินค้ารับคืนสินค้าและส่วนลด (Sales Returns and Allowances)	91
จบวงจรทางบัญชี (Completing the Accounting Cycle)	92
รายการปรับปรุงสำหรับธุรกิจพาณิชยกรรม (Adjusting Entries for Merchandisers)	93
การจัดทำงบการเงิน (Preparing Financial Statements)	93
รายการปิดบัญชีสำหรับธุรกิจพาณิชยกรรม (Closing Entries for Merchandisers)	93
สรุปรายการบัญชีของธุรกิจพาณิชยกรรม (Summary of Merchandising Entries)	94
รูปแบบงบการเงิน (Financial Statement Formats)	95
งบกำไรขาดทุนแบบหลายขั้นตอน (Multiple-Step Income Statements)	96
งบกำไรขาดทุนแบบขั้นตอนเดียว (Single-Step Income Statement)	97
งบแสดงฐานะการเงินที่มีการจำแนกกลุ่มรายการ (Classified Balance Sheet)	98
การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ (Decision Analysis)	99
อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างถึงแก่นและอัตรากำไรขั้นต้น (Acid-Test and Gross Margin Ratios)	99
อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Margin Ratio)	100
ตัวอย่างท้ายบท (Demonstration Problem)	101
แบบฝึกหัด	102
บทที่ 5 การรายงานและวิเคราะห์สินค้าคงเหลือ (Reporting and Analyzing Inventories)	105
บทนำ (Introduction)	106
ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือ (Inventory Basics)	106
รายการที่จะนับรวมเป็นสินค้าคงเหลือ (Determining Inventory Items)	106

สินค้าระหว่างทาง (Goods in Transit)	106
สินค้าฝากขาย (Goods on Consignment)	107
สินค้าที่เสียหายหรือล้าสมัย (Goods Damaged or Obsolete)	107
ต้นทุนของสินค้าคงเหลือ (Determining Inventory Costs)	107
การควบคุมภายในและการตรวจสอบสินค้าคงเหลือ (Internal Controls and Taking a Physical Count)	107
ต้นทุนของสินค้าคงเหลือในระบบการบันทึกสินค้าแบบต่อเนื่อง (Inventory Costing under a Perpetual System)	108
สมมติฐานของการหมุนเวียนของต้นทุน (Inventory Cost Flow Assumption)	108
ตัวอย่างแสดงวิธีการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือ (Inventory Costing Illustration)	110
วิธีเฉพาะเจาะจง (Specific Identification)	110
วิธีเข้าก่อนออกก่อน (First-In, First-Out) (FIFO)	111
วิธีเข้าหลังออกก่อน (Last-In, First-Out) (LIFO)	112
ต้นทุนถ้วนเฉลี่ยตั้งน้ำหนัก (Weighted Average)	113
ผลกระทบของวิธีการวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือต่องบการเงิน (Financial Statement Effects of Costing Methods)	114
ผลกระทบทางภาษีของวิธีการคำนวณต้นทุน (Tax Effects of Costing Methods)	115
ความสม่ำเสมอในการใช้วิธีคำนวณต้นทุนสินค้า (Consistency in Using Costing Methods)	115
การวัดมูลค่าสินค้าคงเหลือด้วยวิธีราคานุหนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่มูลค่าได้จะต่ำกว่าและ ผลกระทบของข้อผิดพลาดเกี่ยวกับสินค้า (Valuing Inventory at LCNV and the Effects of Inventory Errors)	116
ราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่มูลค่าได้จะต่ำกว่า (Lower of Cost or Net Realizable Value)	116
การคำนวณมูลค่าสินค้าคงเหลือด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่มูลค่าได้จะต่ำกว่า (Computing the Lower of Cost or Market)	116
การบันทึกราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่ต่ำกว่า (Recording the Lower of Cost or Net Realizable Value)	117
ผลกระทบของข้อผิดพลาดเกี่ยวกับสินค้าคงเหลือต่องบการเงิน (Financial Statement Effects of Inventory Errors)	118
ผลกระทบต่องบกำไรขาดทุน (Income Statement Effects)	118
ผลกระทบต่องบแสดงฐานะการเงิน (Balance Sheet Effects)	119
การวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจ (Decision Analysis)	119
จำนวนวันในการขายสินค้า (Days' Sales in Inventory)	120
การวิเคราะห์การจัดการสินค้าคงเหลือ (Analysis of Inventory Management)	120
ตัวอย่างท้ายบท (Demonstration Problem)	121
แบบฝึกหัด	122

บทที่ 6 การรายงานและวิเคราะห์เงินสดและการควบคุมภายใน

การรายงานและการวิเคราะห์เงินสดและการควบคุมภายใน (Reporting and Analyzing Cash and Internal Controls)	124
บทนำ (Introduction)	125
การควบคุมภายใน (Internal Control)	125
วัตถุประสงค์ของการควบคุมภายใน (Purpose of Internal Control)	125
หลักการควบคุมภายใน (Principles of Internal Control)	126
การกำหนดความรับผิดชอบ (Establish Responsibilities)	126